

EUROPAPOLITISKT PROGRAM

INFÖR 2019 ÅRS EUROPAPARLAMENTSVAL

K
D

ANTAGET AV KRISTDEMOKRATERNAS PARTIFULLMÄKTIGE 2018-11-30

Innehåll

Inledning	3
1. EU, demokratin och politikens gränser	4
1.1 Det nödvändiga EU och visionen om människovärde	4
1.2 Subsidiaritetsprincipen – politikens gränser	5
1.3 Områden för fördjupat samarbete.....	6
2. Inre marknad, ekonomi och sociala frågor	8
2.1 Mer kvar att göra på inre marknaden.....	8
2.2 Den ekonomiska fördjupningen.....	8
2.3 Socialpolitik och arbetsmarknad.....	9
3. Budget- och strukturpolitik.....	12
3.1 En EU-budget för måttfullhet.....	12
3.2 Skattepolitik	13
3.3 Jordbruks- och fiskepolitiken	13
3.4 Regionalpolitiken	14
4. Rättsliga och inrikes frågor	16
4.1 Gemensamt ansvar för migrationen.....	16
4.2 EU-gemensamma åtgärder mot brottsligheten	17
4.3 Åtgärder mot människohandel och övergrepp mot barn.....	17
4.4 Kampen mot terrorismen.....	18
5. Ett hållbart Europa.....	20
5.1 Agenda 2030.....	20
5.2 Klimatfrågan.....	20
5.3 Rent hav och säkrad vattenförsörjning	21
5.4 Djur och natur	22
5.5 Skadliga substanser och livsmedelssäkerhet.....	23
5.6 Europas energiförsörjning	23
6. EU och omvärlden.....	25
6.1 Utrikes- och säkerhetspolitikens mål och principer.....	25
6.2 Grannskapspolitik och utvidgning	26
6.3 Handel.....	28

Inledning

Ofta förs diskussionen om EU utifrån två ytterlighetspositioner. Där den ena inte ser någon bortre gräns för vad som kan beslutas om i Bryssel och där den andre ser varje EU-beslut som ett hot mot Sverige som nation.

Kristdemokraterna tillhör inget av dessa läger. Vi ser vad EU har betytt historiskt och vi förstår vikten av ett enat och samspelt Europa i nutid. Det betyder inte att EU är svaret på alla frågor men det betyder att de problem som Europas länder inte klarar av att lösa självständigt också ska hanteras i samförstånd mellan Europas länder. Detta samförstånd har i praktisk bemärkelse materialiserat sig i form av EU-samarbetet.

Men EU är samtidigt mer än en struktur, mer än summan av sina beslut. EU är en gemenskap.

En gemenskap präglad av vår kontinents historia. När Europa låg i ruiner efter andra världskriget reste sig tre kristdemokratiska statsmän upp: Konrad Adenauer i Tyskland, Alcide de Gasperi i Italien och Robert Schuman i Frankrike. De hade alla tre förföljts och upplevt krigets förödelse och förråande inverkan på människan. I deras efterkrigsanalys identifierades en gemensam orsak i nazismen, fascismen och kommunismen.

Det går inte att bygga ett gott samhälle med en människosyn där den enskilda människan inte är någonting värd. Det går inte att bygga ett gott samhälle där etiken är att makt går före rätt.

Adenauer, de Gasperi och Schuman förenades också i den gemensamma övertygelsen att enbart ett enat Europa kan förhindra krig. Enbart försoning mellan länder och människor kunde lägga grunden till ett nytt och enat Europa, där fred och frihet råder. De menade att en nödvändig förutsättning för detta projekt är den kristna människosynen och etiken med sina judiska rötter. Varje människas okränkbara värde skulle bli vägledande för framtidens politiska makthavare. Så påbörjades bygget av det europeiska huset. Grunden måste vårdas. Nya våningar tillkommer. Inredningen tål att både kritiserar och ändras.

Den europeiska gemenskapen bygger i sin kärna på människovärdets okränkbarhet. Det är den sammanhållning som ska ge européerna insikten att vi alla har ett ansvar för varandra och för vår omvärld. Detta är även grunden för att vi ska kunna erbjuda våra barn och ungdomar en trygg uppväxt i fred och frihet.

För att vårda Europa som gemenskap är det också viktigt att respektera olikheter. I detta ligger också förmågan att inte centralisera och likrikta politik som varje enskilt land hanterar bättre på egen hand.

1. EU, demokratin och politikens gränser

1.1 Det nödvändiga EU och visionen om människovärde

Den 9 maj 1950 betraktas som det nya Europas födelse. Den franske kristdemokraten och utrikesministern Robert Schuman presenterade den avgörande Schumanplanen, som innebar att produktionen av stål och kol, de viktigaste råvarorna för krigsindustrin, skulle ägas gemensamt. Med Romfördraget från 1957 kom dåvarande medlemsländer överens om att skapa en gemensam marknad. Målet var inte ekonomin i sig. Visionen var att säkra fred och samarbete genom en allt mer sammanflätad europeisk ekonomi. Ekonomin och den gemensamma marknaden är fortfarande medel för de goda överordnade målen: fred och samarbete.

För den internationella kristdemokratin är den kristna människosynen och etiken fortfarande oundgänglig i det europeiska samhällsbygget. Denna människosyn och etik kan också uttryckas med naturrätten. Det är samma grundläggande värden som har sin tydligaste manifestation i FN:s allmänna deklaration om de mänskliga rättigheterna. Där erkänns alla människors inneboende värde och rättigheter. Rättigheterna tar sin utgångspunkt i allmänmänskliga värden som frihet, sanning, kunskap, hälsa, kärlek och god miljö. Alla människor har rätt att förverkliga dessa värden och att leva ett värdigt och fullödigt liv. När FN:s deklaration och Europarådets konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna skrevs var det mot bakgrund av krigets vedervärdigheter.

Europa befinner sig i ett annat läge nu än vid Romfördragets tillblivelse. Vi har som en följd av EU-samarbetet kommit långt vad avser försoning, fred och gemenskap. Men också avseende ekonomi, levnadsstandard och välfärd. Men nu ser vi hur växande nationalism och populism utmanar också EU:s grundtanke och hotar både freden, gemenskapen och ekonomin, samtidigt som EU:s vänner inte kunnat samla sig kring nästa steg i europatankens förverkligande.

Som en följd av det brittiska beslutet om medlemskapsutträdet och flertalet nyuppkomna utmaningar har EU:s framtidsdebatt varit intensiv de senaste åren. Svaret på frågan om vilket EU vi vill ha har varit mindre samstämmig än kanske någonsin tidigare.

Populiströrelser reser sig med förenklade budskap som ensidigt söker skylla Europas problem på EU som institution. Att skylla alla problem på en existerande ordning kan vara lockande i sin enkelhet och förutsätter rent retoriskt inte att en alternativ ordning presenteras.

Samtidigt finns lockelsen likaledes från motsatt håll. Vid varje tillfälle som ekonomiska, sociala eller andra missförhållanden blottläggs så höjs röster för fler gemensamma åtgärder. Det som hos många europeiska politiker framstår som det huvudsakliga alternativet till den EU-fientliga populismen är en bredare europeisk integration inom allt fler områden, kraftigt ökade utgifter och införandet av ytterligare en beskattningsnivå. Vi kristdemokrater står för en alternativ väg framåt. En väg där vi slår fast vikten av EU som gemenskap för att värna människovärdet, att det kan vara gynnsamt att utöka det europeiska samarbetet inom politiska områden där EU på riktigt ger ett mervärde, men också att vi är beredda att återföra makt till medborgare och medlemsstater inom andra områden.

För oss kristdemokrater är det uppenbart att EU är ett nödvändigt samarbete. Samarbete och dialog framför väpnad konflikt och hot var det verktyg EU:s grundare valde för att bygga en ny gemenskap på det positiva i vårt arv samtidigt som det destruktiva undveks. Den europeiska unionen har varit och är en omistlig kraft och vi är övertygade om att utifall unionen inte funnits hade vi behövt skapa den. Även i vår tid är det uppenbart att EU behövs som aktör för fred, frihet och mänskliga rättigheter både inom och utom unionen.

Även om EU ska visa respekt för olikheter mellan stater inom unionen betyder inte det att EU-medlemskapet är, eller ska vara, kravlöst. Köpenhamnskriterierna kallas de politiska, ekonomiska och administrativa kriterier som en europeisk stat måste uppfylla för att kunna bli medlem i EU. Det är angeläget att dessa kriterier, som bland annat ställer grundläggande krav på demokrati och rättsstat i varje medlemsstat, inte är något som bara uppfylls vid inträdet utan också något som löpande stäms av. Det medlemsland som avviker från dessa kriterier ska mötas av skarpa konsekvenser.

EU syftar till att bevara fred och säkerhet i Europa. Unionen är den plattform där vi har chansen att skapa en framtid byggd på solidaritet och med det gemensamma bästa för ögonen. I en tid då politisk extremism växer sig starkare är EU en viktig del i att möta upp missnöje och visa styrkan i samförstånd och frihet.

1.2 Subsidiaritetsprincipen – politikens gränser

Det finns en missuppfattning hos både liberala och populistiska krafter att graden av EU-vänlighet skulle vara möjlig att mäta i hur mycket, eller lite, av makten som ska flyttas till Bryssel. Så är naturligtvis inte fallet.

Kristdemokraterna är varma EU-anhängare. Det innebär emellertid inte att vi tycker att EU nödvändigtvis är rätt instans för att lösa alla problem. EU-politiken ska, liksom all politik, byggas på respekt för subsidiaritetens princip om att beslut ska fattas på den mest ändamålsenliga nivån, så nära medborgarna som möjligt. Beslutfattande på EU-nivå har därför sina gränser.

För att EU ska kunna utvecklas i positiv riktning och ha hög legitimitet hos medborgarna måste subsidiaritetsprincipen tillämpas. Många frågor hanteras bäst av medlemsstaterna, regionerna, kommunerna eller medborgarna själva. EU ska ägna sig åt de politiska områden som inte kan lösas på dessa nivåer och fokusera tid och kraft till frågor där samarbetet verkligen har betydelse för EU:s medborgare. Kristdemokraterna kommer aktivt motarbeta att EU lägger sig i uppgifter utanför de kompetensområden som EU kan och ska hantera. Kristdemokratiska företrädare har introducerat subsidiaritetsprincipen och har därmed ett större ansvar än andra att bevaka politikens gränser på EU-nivå.

Det är främst genom en stark inre marknad och handel som EU kan bidra till mer tillväxt och fler jobb - inte genom gemensamma sociala lösningar på överstatlig nivå. Därför har Kristdemokraterna motsatt sig EU-lösningar när det gäller exempelvis arbetslöshetsstöd, familjepolitik och välfärdsfrågor. Att vi gärna ser stabila skyddsnet för arbetslösa och fungerande föräldraförsäkringssystem, innebär inte att vi tycker att frågorna ska lösas på överstatlig nivå.

Den europeiska pelaren för sociala rättigheter utgör en språngbräda för ny, onödig, överstatlig lagstiftning i frågor som medlemsstaterna själva är bättre skaffade att besluta om på egen hand. Kristdemokraterna i Sverige motsatte sig därför inrättandet av den sociala pelaren och arbetar aktivt för att dess existens inte ska innebära ny klåfingrig och ineffektiv EU-lagstiftning.

För att stärka subsidiaritetsprincipen inom EU har Kristdemokraterna föreslagit att systemet med de nationella parlamentens subsidiaritetsprövning stärks. Idag är systemet konstruerat på så sätt att om en tredjedel av de nationella parlamenten drar slutsatsen att ett förslag strider mot subsidiaritetsprincipen får EU-kommissionen en varning, ett gult kort, vilket innebär att förslaget antingen ska skrotas eller omarbetas. Men EU-kommissionen kan också strunta i det gula kortet och återkomma med samma förslag igen, bara de motiverar varför. Kristdemokraterna vill skärpa systemet och även införa möjligheten till röda kort, om en majoritet av parlamenten har subsidiaritetsinvändningar. Vid rött kort ska det ställas krav på kommissionen att antingen skrota förslaget eller omarbeta det i enlighet med de synpunkter som inkommit vid subsidiaritetsprövningen. Det skulle också göra att fler parlament tog subsidiaritetsprövningen på allvar och att EU-kommissionen i högre grad skulle behöva förhålla sig till subsidiaritetsperspektivet.

Subsidiaritetsprincipen har implikationer även för EU:s budget. Budgetens omfång måste styras av EU:s uppdrag. Det är inte bara en fråga om kronor och ören, utan en grundläggande fråga om budgetkultur. Det är helt enkelt inte rimligt att möta medborgarna med beskedet att EU-projektet behöver mer pengar, samtidigt som EU exempelvis transfererar pengar mellan välbeställda länder för arbetslöshetsstöd (den så kallade globaliseringsfonden).

Det är viktigt att skilja på kritik mot EU som sådant och kritik mot enskilda EU-beslut. Det finns en skillnad mellan kritik mot form, och kritik mot sak. När vi talar om subsidiaritetsprincipen använder vi det för att illustrera frågor där vi menar att medlemsstaterna själva är bättre lämpade att fatta beslut. Familjepolitik, exempelvis. Det är en kritik i form.

Naturligtvis invänder vi också ibland mot beslut i sak, där vi helt enkelt är av en annan uppfattning än majoriteten i ministerrådet eller Europaparlamentet. Frågor där vi menar att ett annat beslut borde ha fattats. För oss kristdemokrater är denna distinktion viktig. Allt medan de populistiska och EU-fientliga krafterna suddar ut denna skillnad och förvandlar varje avvikande uppfattning till en kritik mot EU som sådant.

1.3 Områden för fördjupat samarbete

Kristdemokraterna vill stärka Europasamarbetet inom områden vi menar att ett tydligt mervärde föreligger. För en starkare och mer konkurrenskraftig europeisk ekonomi, för ett samlat europeiskt ansvar vad avser miljö- och klimatfrågorna, för mänskliga rättigheter inom och utom unionen, för mer av gemensamt ansvar i för människor på flykt och för en tydlig europeisk röst i utrikespolitiken.

För ett starkt EU där jobb, möjligheter och konkurrenskraft fortsatt stärks är två sammanlänkande projekt centrala; den inre marknaden och arbetet för ökat handelsutbyte. Den inre marknaden innebär att Europa ska ha gemensamt regelverk för att skapa förutsättningar för en gemensam europeisk ekonomi. Detta förutsätter att de fyra friheterna

upprätthålls (fri rörlighet för varor, tjänster, personer och kapital). Den inre marknaden är inte färdigställd, utan är en löpande utmaning. De största kvarvarande hindren för den inre marknaden finns inom digitalisering och tjänstesektorerna.

I egenskap av en gemensam ekonomi med tullunion är en av EU:s största styrkor förmågan att också gemensamt teckna handelsavtal med omvärlden. Handelsområdet är exklusiv EU-kompetens, men har alltför ofta bedömts som en så kallad blandad kompetens, vilket exempelvis resulterade i att Valloniens regionparlament satte käppar hjulet för handelsavtalet med Kanada. EU:s befogenheter på handelsområdet behöver förtydligas, och frihandelsvänner behöver gemensamt stå upp mot höger- och vänsterpopulistiska krafter handelsmotstånd.

Miljöproblem och utsläpp känner inga gränser och är ett område där EU:s ansträngningar behöver intensifieras ytterligare. EU är fortsatt den tydligaste och mest långtgående kraften vad avser miljö- och klimatarbetet. Parisavtalet och klimatutmaningen kräver dock att vi ännu tydligare arbetar för omställning. Det gäller inte minst vägtransporter, industrin och jordbrukssektorerna. Ny miljöteknik likväl som ambitiösa bindande mål för utsläppsminskningar ska stödjas. Energiunionen behöver fördjupas för att effektivisera EU-ländernas användning av energi och minska beroende av fossila energikällor från Ryssland.

Samtidigt är den centrala utmaningen för Europasamarbetet att övertyga andra ekonomier att ställa om. EU:s andel av de globala utsläppen är mindre än tio procent, även om det därutöver tillkommer utsläpp genererade av varor som importerats till EU. Europas klimatarbete behöver bedrivas på ett sådant sätt att omvärldens påverkas i rätt riktning. EU:s system för utsläppsrätter på flyg och industri inom unionen måste stå förebild för ett nytt globalt system med utsläppsrätter.

Mänskliga fri- och rättigheter behöver vara EU-samarbetets ledstjärna såväl inom som utom unionen. Inom unionen ser vi med bekymmer på utvecklingen för demokrati och rättsstat i Ungern, men också i Polen och Bulgarien. Här måste EU agera mer kraftfullt. Kristdemokraterna vill också se ett EU som är mer aktivt på det utrikespolitiska området. Det gäller inte minst förhållandet till vissa av världens diktaturer och länder som är i direkt krig med varandra eller är drabbade av inbördeskrig. Vi vill se mer av riktade, så kallat smarta, sanktioner mot de regeringar som inte respekterar de mänskliga rättigheterna. Det tilltagande hotet mot vår gemensamma säkerhet till följd av upprepade terrorattentat runt om i Europa och ett allt mer osäkert läge i unionens närområde ställer också krav på ökat säkerhetspolitiskt samarbete. Därtill leder den allt grövre och gränsöverskridande kriminaliteten till ett ökat behov av fler gemensamma lösningar på EU-nivå.

Gällande migrationsfrågorna behöver gemensamma lösningar fortsatt vara i fokus. Gemensamt ansvar för unionens yttre gränser, gemensamt ansvar för den humanitära situationen i unionens närområde och gemensamt ansvar för asylsökande.

2. Inre marknad, ekonomi och sociala frågor

2.1 Mer kvar att göra på inre marknaden

EU:s inre marknad finns till för att skapa samförstånd och försoning mellan Europas länder och för att skapa förutsättningar för stärkt konkurrenskraft och ökat välbefinnande. Grundprincipen är att varor, kapital, människor och tjänster i största möjliga mån ska kunna röra sig fritt inom Europa. Det är bra för den inre relationen mellan Europas folk, det är bra för Europas konkurrenskraft i relation till omvärlden och det är bra för svensk ekonomi. En överväldigande majoritet av såväl svensk import, som svensk export, består av utbyte inom ramen för den inre marknaden.

I praktisk bemärkelse innebär det att vi inom Europa försöker komma överens om gemensamma standarder och försöker undvika nationella särkrav. En spis som säljs i Sverige har samma energieffektiviseringskrav som en spis som säljs i Frankrike. En lastbilschaufför som kör i Polen har samma kör- och vilotider som en lastbilschaufför som kör i Portugal. Definitionen av hur en morot ska vara odlad för att kallas ekologisk är densamma i hela EU.

Regler som dessa används ibland för att slentrianmässigt anklaga EU för onödig detaljreglering. Men i själva verket är gemensamma standarder som dessa en förutsättning för en stark, gemensam och konkurrenskraftig europeisk ekonomi. Det betyder inte att allt ska harmoniseras – det finns undantag och från Kristdemokraternas sida är vi exempelvis noga med att av sociala skäl värna den svenska alkoholpolitiken med detaljhandelsmonopolet. Men det innebär en grundinställning att den gemensamma marknaden också i hög grad kräver gemensamma regelverk.

Delar av den inre marknaden fungerar bra, men vi ser också att det finns stora kvarvarande hinder. Tjänstehandeln står bara för en femtedel av den gränsöverskridande handeln inom EU, detta trots att den utgör en absolut majoritet av Europas ekonomi. Det är också inom tjänstesektorerna som framtidens jobb växer fram. Orsakerna till det blygsamma utbytet inom detta område är att den inre marknaden för tjänster fortfarande i hög grad är stängd. Yrken och titlar är skyddade och förhindrar eller försvårar gränsöverskridande etablering inom många tjänstesektorer. Arbetet med att förverkliga den inre marknaden för tjänster måste påskyndas.

Den så kallade digitala inre marknaden är central. Vi behöver fler gemensamma lösningar vad avser internet och digital reglering. Samtidigt är det viktigt att gemensamma EU-regler inte blir en överreglering utan bidrar till att öka den digitala innovationskraften. I en modern ekonomi är prioritering av de digitala frågorna en självklarhet. E-handel inom Europa behöver fortsatt underlättas och fria dataflöden prioriteras.

2.2 Den ekonomiska fördjupningen

I takt med att Europas ekonomier blir allt mer integrerade har också frågan om fler gemensamma ekonomiska ramverk för Europas länder blivit allt mer aktuell. Inte minst inom ramen för eurosamarbetet. Gemensamma finansmarknadsregleringar och krav på Europas länder att hålla sina budgetunderskott nere är att välkomna. Långtgående krav på gemensam skattepolitik, budgetkapacitet för eurozonen och interinstitutionella åtgärder som "en

europaisk finansminister” måste fortsatt avvisas.

En gemensam europeisk valuta är i grunden en naturlig konsekvens av den inre marknaden. Och även om eurosamarbetet också har stora förtjänster tvingas vi konstatera att det är ett samarbete som inte fungerat som det var tänkt. Vi såg under eurokrisen att de fundamentala villkoren för den gemensamma valutan inte har uppfyllts. Vi ser också hur den gemensamma valutan nu används för allt fler krav på likriktning och centralisering. Svenska folket sade också nej till euron 2003. Kristdemokraternas mening är därför att Sverige för överskådlig tid ska behålla kronan och en självständig penningpolitik.

Allt fler talar nu också om budgetkapacitet för eurozonen. Det vill säga att centralisera ekonomiska resurser för att hantera kommande ekonomiska chocker. Detta är i grunden ett förslag på en medicin för att bota ett symptom som enbart existerar i kraft av ekonomisk ansvarslöshet på nationell nivå. Om länderna efterlever stabilitets- och tillväxtpaktens regelverk behövs inte någon överstatlig budgetkapacitet av det slaget.

Stabilitets- och tillväxtpakten är en överenskommelse som innebär att EU:s medlemsländer förbundit sig att inte ha en statskuld som överstiger 60 procent av BNP, och inte ha budgetunderskott som överstiger tre procent.

I grunden handlar det om högst rimliga krav på att medlemsländerna måste föra en ansvarsfull budgetpolitik. Kraven ställs utifrån vetskapen att när enskilda länder inte klarar detta får det följdverkningar i hela unionen. Detta gäller i synnerhet Eurozonen. Kristdemokraterna menar därför att större vikt bör läggas vid efterlevnad av stabilitets- och tillväxtpaktens villkor.

EU:s bankunion är en annan aspekt av den ekonomiska och monetära fördjupningen som det finns skäl att lyfta. Bankunionen har dels en övervakande uppgift, motsvarande den svenska Finansinspektionen, dels en resolutionsfond som ska kunna rädda krisande banker. Sverige står utanför, vilket Kristdemokraterna i nuläget anser vara ett riktigt beslut. Att svenska banker flyttat sina huvudkontor från Sverige med hänvisning till bankunionen stämmer dock till eftertanke. För och nackdelar måste framöver fortsatt vägas mot varandra.

2.3 Socialpolitik och arbetsmarknad

Arbetsmarknadspolitiken bör, med väldigt få undantag, skötas nationellt. Det innebär att Kristdemokraterna avvisar såväl detaljerad arbetsrättslagstiftning på EU-nivå som olika överstatliga arbetsmarknadspolitiska åtgärder (exempelvis den så kallade globaliseringsfonden, EU:s ungdomsgaranti och ny arbetsmarknadsmyndighet på EU-nivå).

I många delar av Europa finns system med minimilöner. I Sverige har vi valt en annan väg. Olikheter som ska mötas med ömsesidig respekt. Men det finns tyvärr gott om krafter som vill annorlunda och torgför uppfattningen att arbetsmarknadsregler ska bestämmas från Bryssel. Vänstergruppen i Europaparlamentet vill exempelvis flytta hela lönebildningsprocessen till EU via ett lönedirektiv.

Det är angeläget att tidigt avvisa den typen av förslag. Det finns dock områden där vi i Europa behöver komma överens om spelreglerna vad gäller arbetsmarknaden. Det gäller inte minst så kallad utstationerad arbetskraft.

Kristdemokraternas grundläggande inställning är att det gamla regelverket för utstationerad arbetskraft, som garanterade en arbetare det som definierades som "kollektivavtalets hårda kärna", var att föredra framför det system som nu kommit på plats, där en utstationerad arbetare ska garanteras samma "ersättning". En skrivning som är lättare att implementera i länder med minimilöner, men som i Sverige riskerar leda till att EU-domstolen görs till uttolkare av löner. Vilket skulle innebära ett tydligt brott mot den svenska avtalsmodellen.

Våren 2017 presenterade EU-kommissionen sitt förslag till en "Europeisk pelare för sociala rättigheter", eller i dagligt tal "den sociala pelaren". Den antogs också under toppmötet i Göteborg hösten samma år. Det är i grunden ett slags programförklaring med olika EU-gemensamma målsättningar för välfärdspolitiken. Kristdemokraterna har varit den tydligaste rösten för att varna för konsekvenserna för den sociala pelaren.

Även om pelaren i sig självt inte innebär någon överstatlig lagstiftning används den nu för att motivera allt från överstatlig detaljreglering av familjepolitiken, EU-regler för kvoterings av bolagsstyrelser till olika typer av detaljregleringar av medlemsländernas arbetsmarknader.

Sveriges regering under Stefan Löfven var pådrivande i den process som bidrog till att den sociala pelaren kom på plats. Nu bör processen reverseras och vi kommer att agera i riksdagen för en förändrad svensk position i frågan.

Det finns en övertro på att EU-reglering av välfärdspolitiken med automatik skulle innebära att det egna landets politik exporteras till andra medlemsländer. Men det är knappast svensk välfärdsmodell som står som norm när EU:s medlemsländer ska kompromissa fram lösningar för familjepolitik eller socialbidrag.

Ett talande exempel är det så kallade mammaledighetsdirektivet som för ett antal år sedan, efter förhandlingar, slutade i en produkt som uttryckligen skulle förbjuda kvinnor att arbeta ett antal veckor efter graviditeten. Som tur var drogs förslaget tillbaka av EU-kommissionen.

Vi kristdemokrater tror på den sociala marknadsekonomin. Vi förespråkar generösa föräldraförsäkringssystem och stabila arbetslöshets- och sjukförsäkringar. Om fler länder bygger ut sina välfärdssystem på dessa områden välkomnar vi det. Det betyder emellertid inte att vi tycker att det är en bra idé att beslut i frågorna flyttas till Bryssel.

Jämställdhetsperspektivet bör genomsyra alla politiska nivåer, så även vad gäller EU-politiken. Från Kristdemokraternas sida har vi exempelvis efterlyst fler initiativ vad gäller att använda strukturfondsutbetalningar i de nyare medlemsländerna för att stärka jämställdheten i dessa länder. Lika så understryker vi vikten av att fler medlemsländer i EU implementera den så kallade istanbulkonventionen, som binder ratificerande parter att bekämpa våld mot kvinnor, och hedersförtryck. Tyvärr kan vi också konstatera att jämställdhetsdebatten i EU-sammanhang ofta landar i förslag som på ett tydligt sätt bryter mot subsidiaritetsprincipen. Det rör exempelvis women on board-direktivet, där EU-gemensam lagstiftning om kvoterade bolagsstyrelser föreslås.

Kristdemokraterna vill:

- Att ambitionsnivån vad gäller den inre marknaden höjs, med ett tydligare fokus på tjänstesektorn.
- Att Sverige inom överskådlig tid fortsatt står utanför eurosamarbetet.
- Att tydligare krav måste ställas på Europas länder gällande de nationella budgeterna.
- Att socialt ansvarstagande välfärdspolitik ska uppmuntras genom goda exempel - inte genom centralism, likriktning och onödig överstatlighet.
- Att Sverige säger nej till lagstiftning med bäring på EU:s sociala pelare.

3. Budget- och strukturpolitik

3.1 En EU-budget för måttfullhet

Utfallet i den brittiska folkomröstningen om EU-medlemskapet, tilltagande problem relaterat till gränser och migration, vågen av terrorism och det nya säkerhetspolitiska läget har sammantaget bidragit till att skapa en intensiv framtidsdebatt om EU-samarbetet. En fråga som i praktiken kokar ner till en debatt om EU:s nästa långtidsbudget. Denna har därför fullt naturligt också varit i centrum för diskussionen om EU:s framtid.

Kristdemokraterna anser att EU-budgetens omfång måste styras av vilken roll vi vill att EU ska spela. Om vi vill att EU i högre grad satsar på gemensamma gränser, forskning eller Erasmus måste det i första hand finansieras av nedprioriteringar av annat. Såväl i debatten i Europaparlamentet som i olika utkast från EU-kommissionen så saknas alltför ofta denna grundläggande insikt.

Den budgetmässiga slutsatsen av att Storbritannien upphör att betala sin medlemsavgift bör i första hand vara att EU ska minska sina utgifter. Att fortsätta som vanligt, utan att rätta munnen efter matsäcken, riskerar vidga klyftan mellan EU och européerna. När EU-kommissionen presenterade sitt förslag till långtidsbudget, avseende perioden 2021 till 2027, var det en produkt som saknade förståelse för detta. Istället för hårda prioriteringar föreslogs stora utgiftsökningar, dramatiskt höjda avgifter för medlemsländerna, men bara modesta besparingar.

Om kommissionens förslag skulle bli verklighet skulle det för svensk del innebära att EU-avgiften ökade med mellan 15-16 miljarder kronor om året (eller en höjning med ca 35 procent mot avgiftsnivån före Brexit). För Sverige skulle en sådan höjning äta upp viktigt reformutrymme som behövs för polis, försvar, skola och sjukvård. För många andra länder i Europa skulle den här typen av drakoniska höjningar istället leda till svårigheter att leva upp till stabilitetspaktens krav, som är en viktig förutsättning för en stabil och konkurrenskraftig europeisk ekonomi.

Vad som i själva verket behövs är två saker. För det första ett radikalt skifte i synen på stora utgiftsområden som regional-, jordbruks- och arbetsmarknadspolitik. Stora subventionssystem byts mot konkurrensneutralitet, avreglering och åternationalisering. För det andra måste budgetkulturen kraftigt förändras. Utgifter som kan uppfattas som små i kontexten av en stor EU-budget, men som prejudicerar felaktiga prioriteringar och som enligt principen om många bäckar små utgör ett verkligt budgetproblem.

Det är inte rimligt att EU har egna kulturfonder, finansierar offentliga wifi-system ute i unionen, delar ut gratis tågbiljetter eller spenderar miljarder på Europaparlamentets flyttcirkus mellan Bryssel och Strasbourg.

Den övergripande budgetprincipen som vägleder samarbetet måste vara att varje krona som spenderas på EU-nivå ska skapa ett större värde än om kronan spenderas via nationella budgetar.

3.2 Skattepolitik

En av de få saker som faktiskt tjänar som motvikt till de ständiga kraven på ökade utgifter är det faktum att EU i huvudsak finansieras av medlemsländernas avgifter. I ministerrådet har dessutom varje medlemsland vetorätt i budgetfrågan vilket gör att de folkvalda representanterna måste åka hem och förklara för sina väljare varför de ska bidra med så mycket till EU.

Det är ett bra system som ska ses som en tillgång för EU. Tyvärr ser EU-kommissionen istället på frågan som ett problem, eftersom det lägger naturliga restriktioner för pengarullningen. EU-kommissionen förordar därför införandet av en europeisk bolagsskatt. En majoritet i Europaparlamentet har ställt sig bakom långt mer generella skrivningar och fler och fler kontinentala politiker trycker på även för en EU-beskattnings av vanliga löntagares inkomster.

Dessutom föreslår EU-kommissionen en skatt på plastavfall och att intäkter från handeln med utsläppsrätter ska tillfalla EU-budgeten, istället för dagens system där intäkterna tillfaller medlemsstaterna. Kristdemokraterna kräver krafttag för att minska plastanvändningen och har bland annat föreslagit en nationell skatt på plastpåsar, men en direkt skatt på plast från EU skulle frångå den viktiga principen om att medborgarnas skattepengar inte ska kunna användas utan att det föregås av beslut i respektive länder.

Det finns många skäl att motsätta sig beskattning på EU-nivå. Att EU-kommissionen inte längre skulle behöva ta omvägen via medlemsländerna är en aspekt som förmodligen skulle leda till mer generös syn på utgifter. Att beskattning av subsidiaritetskäl bör vara exklusiv nationell kompetens är en annan.

En tredje invändning är att Europa redan har mycket höga skatter. Det genomsnittliga skattetrycket i EU är 39,9 procent (2017). Det är avsevärt högre än snittet för OECD på 34,2 procent.

EU har redan "egna medel" i form av tullavgifter och delar av momsbasen. Det är av stor vikt att detta ej utökas till inkomst- eller bolagsbeskattning.

3.3 Jordbruks- och fiskepolitiken

Samhället har ett intresse av att ersätta jordbruket för dess mervärden. Varje land har också ett intresse av en viss grad av självförsörjning. För att detta ska fungera med rimliga konkurrensvillkor är det nödvändigt med någon form av gemensam jordbrukspolitik eftersom vi har en gemensam marknad inom EU. Men de omfattande subventionssystemens betydelse minskar om vi klarar av att upprätthålla konkurrensneutralitet inom EU:s inre marknad. Där är vi tyvärr inte idag.

Svenska ståndpunkter inom den EU-gemensamma jordbrukspolitik (CAP) bör ta sin utgångspunkt i att utjämna konkurrensförhållanden och därmed stärka svensk konkurrenskraft, samtidigt som den totala EU-budgeten för jordbruk minskar. Kristdemokraterna vill att starka miljö- och djurhållningsvillkor ska gälla hela EU. Men det stora problemet är framförallt att de gemensamma EU-reglerna om exempelvis djurtransporter, antibiotika och kupering av kulingar inte efterlevs i hela Europa. Om

miljökrav och djurskydd stärks i EU stärks också gröna näringar i Sverige eftersom detta är mervärden som utmärker svensk jordbruksproduktion.

EU:s marknad bör också i större utsträckning öppnas för utvecklingsländernas exportvaror. Vi måste ge dem möjlighet att konkurrera internationellt på lika villkor, för att de på allvar ska få del av globaliseringens fördelar. De handelsstörande subventionerna inom jordbruket, framför allt exportstöden, måste avvecklas helt.

EU:s jordbrukspolitik bör i stället fokuseras på ett modernt, konkurrenskraftigt och miljömässigt hållbart jordbruk i Europa. Insatser som förbättrar ur miljöperspektiv, som till exempel minskar miljöfarliga utsläpp och energiåtgång i lantbruket, ska uppmuntras.

I likhet med jordbrukspolitiken bör fiskepolitiken ske med konkurrensneutralitet och hållbarhet i fokus. Den globala fiskeflottans kapacitet är idag cirka 2,5 gånger större än vad som är långsiktigt hållbart för världens hav. Under de gångna åren har flera viktiga beslut om EU:s fiskepolitik tagits, bland annat när det gäller det så kallade "utkastförbudet". Kristdemokraterna kommer att fortsätta stödja reformer för ett hållbart fiske.

Kristdemokraterna vill att befintliga EU-subventioner till fjärrfiske avvecklas, att utkastförbudet följs upp, att oberoende konsekvensbedömningar görs innan nya fiskeavtal ingås, samt att efterlevnaden av avtalen radikalt förbättras. Fiske i vatten utanför unionsgränserna måste ske på verkliga överskottsresurser, vilket betyder att fiskare under EU-flagg bara ska fiska på de uthålliga bestånd som eventuellt finns kvar när den lokala fiskerinäringens kapacitet är uttömd.

Bottentrålning som fiskemetod ska endast tillåtas efter prövning av miljökonsekvenserna för aktuella områden. Fiskemetoder som inte skadar havsmiljöer bör utvecklas. Märkningen av fiskprodukter ska fortsätta förbättras så att konsumenten kan göra ett informerat val utifrån kunskap om fiskartens tillstånd och ursprung.

3.4 Regionalpolitiken

EU är uppdelat i 274 stycken regioner. Regionalpolitiken är EU:s verktyg för att stärka ekonomin i dessa regioner och motverka alltför stora regionala skillnader vad gäller ekonomi och levnadsstandard. Regionalpolitiken kan ur vissa aspekter liknas vid det svenska kommunala utjämningsystemet. 2018 var över 30 procent av EU:s totala årliga budget öronmärkt till detta ändamål, det vill säga 500 miljarder kronor (ekvivalent med halva Sveriges statsbudget).

Konkret tar sig regionalpolitiken uttryck i ett antal fonder, under samlingsnamnet Europeiska Struktur och Investeringsfonderna (ESI) som finansierar EU:s tusentals olika projekt. Det kan röra sig om allt från EU-finansierade motorvägar i Portugal, stöd till småföretag i Bulgarien, skydd av medelhavets resurser och miljöåtgärder i gamla industriregioner eller arbetsmarknadsåtgärder för att minska ungdomsarbetslösheten i Skåne-Blekinge. En del av fonderna är öronmärkta till de allra fattigaste områdena i EU men fortfarande tilldelas mer välmående regioner stora belopp.

Glest befolkade regioner i rikare medlemsländer kommer också i framtiden vara i behov av

olika regionalpolitiska åtgärder. Det är emellertid ett åtagande som bör ligga på nationell nivå. Kristdemokraterna understryker därför att Sveriges eget ansvar för den här typen av frågor kommer behöva öka i takt med att EU:s regionalpolitik skalas ned.

Kristdemokraterna är av uppfattningen att EU:s regionalpolitik behöver reformeras i grunden. Vi är medvetna om regionernas olika förutsättningar och anser att stöd till de fattigaste regionerna behövs för att hålla samman EU, men den allra största delen av EU-länderna bör sköta sin regionalpolitik på egen hand.

Som landsbygdsvänligt parti vet vi vad regionalfonderna betyder för delar av vårt land. Därför understryker vi också att det regionalpolitiska skiftet, från EU-nivå till nationell nivå, måste ske stegvis och i löpande dialog med medlemsstaterna och de berörda regionerna

Kristdemokraterna anser även att granskningen av de EU-finansierade projekten måste bli betydligt bättre och att företag och politiker som fällt för korruption med EU-medel bör straffas med finansieringstopp under en längre period.

Kristdemokraterna vill:

- Att EU-budgeten omorganiseras och att ett budgetpolitiskt skifte sker i synen på stora utgiftsområden som regionalpolitik, jordbrukspolitik och arbetsmarknadspolitik.
- Att en genomlysning och utrensning av mindre EU-utgifter görs, i syfte att renodla och tydliggöra EU:s uppdrag.
- Nej till EU-skatt.
- Att EU:s gemensamma jordbrukspolitik, CAP, stegvis får ett mindre budgetomfång i takt med att konkurrensneutralitet inom jordbruket uppnås. Fler jordbruksvaror från utvecklingsländer bör även beredas plats på EU:s marknad.
- Att större vikt läggs vid efterlevnad av EU:s gemensamma fiskepolitik och att nya fiskeavtal präglas av oberoende konsekvensbedömningar.
- Att EU:s regionalpolitik får ett tydligt fokus på de ekonomiskt mest utsatta regionerna i Europa.

4. Rättsliga och inrikes frågor

4.1 Gemensamt ansvar för migrationen

Kristdemokraternas utgångspunkt i den migrationspolitiska diskussionen är att Europa har ett moraliskt ansvar att hjälpa medmänniskor i nöd och att asylrätten, samt möjligheten till familjeåterförening, måste värnas. Europa bör ha en ordnad, human och långsiktigt ansvarsfull migrationspolitik som säkrar skydd för den som flyr från krig, förföljelse eller förtryck och som i så hög grad som möjligt bygger på gemensamma lösningar.

Det stora antalet flyktingar och andra migranter de senaste åren har ställt såväl EU som enskilda länder, inte minst Sverige, inför svåra avväganden. Det stora antal människor som sökt sig till Europa, för skydd mot krig eller i längtan efter en bättre framtid, har med all tydlighet illustrerat att migrationsfrågan inte är en fråga som kan hanteras av enskilda länder, utan istället kräver breda gemensamma lösningar. Hösten 2015 när migrationstrycket var som störst visade tyvärr att stora delar av Europa att de inte var beredda att ta ett sådant ansvar. Olikheter inom Europa och vissa länders ovilja att bidra till helheten skapade ett oproportionerligt stort tryck på norra Europa.

För att EU-gemensamma lösningar på migrationsområdet ska fungera, liksom den fria rörligheten inom Europa, behövs också ett gemensamt ansvar för de yttre gränserna. De så kallade inre gränskontrollerna har varit en följd av att EU misslyckats med denna uppgift. När ett sådant misslyckande föreligger är tyvärr gränskontroller av det slaget nödvändigt. Men Kristdemokraterna understryker att inre gränskontroller bör slopas när möjlighet föreligger.

Varje land har ett eget ansvar att kontrollera sin yttre gräns, att alla länder inte förmått ta det ansvaret – av förmåga eller ovilja – är uppenbart. Kristdemokraterna stödjer därför utbyggnaden av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex) för att EU gemensamt ska kunna bistå de länder som ansvarar för Schengenområdets yttre gränser.

Gemensamma europeiska lösningar på migrationsfrågan innebär att alla länder hjälper till att ta emot människor med asylskäl. Idealiskt skulle ett EU-gemensamt asylsystem införas, där migranter söker asyl direkt hos EU, och inte i de enskilda medlemsländerna. Innan ett sådant system är på plats behöver Europas länder stegvis harmonisera sina regelverk. Det ställer framförallt stora krav på länder som idag kategoriskt avvisar asylinvandring. Länder måste kunna ha en mer generös lagstiftning, men med ett gemensamt asylsystem kommer det finnas begränsningar för hur stor den skillnaden kan vara. Det mellanstatliga informationsutbytet för att migranter inte ska söka asyl i flera länder behöver i samma syfte byggas ut.

Omfördelningssystem av migranter bör även inom ramen för nuvarande regelverk förordas. Det måste också finnas legala vägar att ta sig till Europa för asylsökande och fungerande system för arbetskraftsinvandring. I budgetdiskussionen bör Sverige verka för att återaktualisera frågan om att koppla strukturfonsutbetalningar till viljan att på ett konstruktivt sätt bidra till gemensamma lösningar vad avser migrationsfrågan.

Europas bistånds- och handelspolitik, liksom övrigt utbyte, bör vara inriktat på att bidra till fred och välbefinnande i vårt närområde och därigenom skapa framtidshopp för människorna som bor där.

4.2 EU-gemensamma åtgärder mot brottsligheten

EU:s inre marknad möjliggör en för världen unik fri rörlighet för personer, varor och tjänster. Många krafter söker medvetet missbruka den för egen vinning. Inte minst utnyttjas den fria rörligheten av den organiserade brottsligheten som använder sig av kontinentens öppenhet för att handla med vapen, narkotika och människor. De kriminellas framfart inom och mellan medlemsstaterna kräver även EU-gemensamma krafttag. För att effektivt kunna förebygga och motverka organiserad brottslighet vill Kristdemokraterna fördjupa och stärka det kriminalpolitiska samarbetet mellan medlemsstaternas rättsväsenden.

Fokus för samarbetet bör ligga på operativ brottsbekämpning. Varje medlemsstat ska fortsatt bära huvudansvaret för brottsbekämpning och rättsskipningen inom det egna territoriet, även om viss harmonisering av straffrätten för gränsöverskridande brott, såsom människohandel, kan vara befogad.

Kristdemokraterna vill verka för ett starkare samordningsmandat för Europol och Eurojust och ett fördjupat mellanstatligt utbyte av databaser och brottsregister, liksom intensifiera det rättsliga samarbetet med tredjeländer. Vi måste även vara beredda på att utveckla nya metoder och ta fram ny lagstiftning för att kunna bekämpa kriminella hot som uppstår i bakvattnet av tekniska framsteg.

Illegala droger vållar EU och dess medborgare allt större problem. Narkotikahandel är till sin natur global och EU behöver därför gemensamt samarbeta för att stoppa lidandet narkotikan orsakar enskilda, familjer och samhället i stort. Samarbetet mellan EU-ländernas narkotikapolis behöver intensifieras. Sverige ska i EU-sammanhang ha en tydlig linje mot de legaliseringstendenser som finns runt om i Europa.

4.3 Åtgärder mot människohandel och övergrepp mot barn

Trafficking är en av EU:s största utmaningar och misslyckanden. Sexuellt utnyttjande och tvångsarbete devalverar människan till en handelsvara. Kristdemokraterna kommer aldrig sluta kämpa för varje barn, kvinna och man som tvingas eller luras in i tvångsarbete eller prostitution.

Straffsatserna för denna typ av brottslighet bör harmoniseras i större utsträckning och varje medlemsland måste bistå offren. EU har idag ett anti-trafficking direktiv, som binder medlemsländerna vid vissa åtgärder och harmoniserar vissa straffsatter. Men det är uppenbart att arbetet med efterlevnad och utvärdering inte fullt ut fungerar.

I Sverige har sexköpslagen från 1999 varit viktig för synen på prostitution. Kristdemokraterna menar att man inte effektivt kan bekämpa människohandel för sexuella ändamål om man samtidigt tillåter en prostitutionsmarknad. Sverige bör fortsatt bedriva ett opinionsbildande arbete för att få fler länder att dra denna slutsats.

Intimt kopplat med frågan om människohandel är också frågan om vålds- och sexualbrott. Sexuellt utnyttjande av barn och spridning av övergreppsbilder är vidriga brott som medlemsländerna måste hjälpas åt att bekämpa. Samarbete både på EU-nivå och globalt är nödvändigt för att komma åt förbrytarna.

Med hjälp av gemensam EU-lagstiftning har spridningen av sexövergreppsbilder på barn via kommersiella hemsidor minskat. Istället använder förbrytarna chattgrupper och sociala nätverk vilket kräver nya åtgärder i arbetet mot handeln och ett nära samarbete med den privata sektorn och civilsamhället. Kristdemokraterna vill stärka den finanskoalition som Europol leder för att komma åt de kriminella nätverken genom att följa och stoppa handeln med övergreppsbilder. Vi vill även att alla medlemsländer snarast börjar tillämpa artikel 25 i direktivet om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, som kräver att hemsidor med barnpornografiskt material blockeras vid upptäckt.

Den svenska finanskoalitionen mot barnpornografi har genom ett långtgående samarbete mellan rikskriminalpolisen, betalningsförmedlare och det civila samhället i praktiken lyckats stoppa betalningar för övergreppsbilder på barn. Detta visar att det går att nå resultat, men då kriminella nätverk ständigt söker nya vägar genom nya aktörer krävs ett utvecklat och utvidgat samarbete.

4.4 Kampen mot terrorismen

Flera europeiska länder har under senare år skakats av blodiga terrorattentat. Även Sverige har drabbats. I de flesta fallen är det islamister som ligger bakom terrordåden och allt tyder på att det fortsatt kommer att vara ett stort problem de kommande åren. Även andra grupper har dock såväl förmåga som avsikt att genomföra terrorhandlingar. Dessa terroristnätverk är internationella vilket också ställer rättmätiga krav på EU-åtgärder.

Den kanske viktigaste åtgärden är att förhindra finansieringen av terrorismen och dess strukturer. Genom att identifiera, spåra och bryta upp de kanaler genom vilka internationella terrorgrupper och nätverk förses med kapital ökar möjligheterna att förhindra framtida attacker. I dag finansieras inte sällan extrema och jihadistiska grupperingar i Europa från gulfstaterna och arabiska halvön. Välbeställda privatpersoner, välgörenhetsorganisationer och stiftelser i dessa länder kan fungera som täckmantel för affärstransaktioner och penningtvätt som i förlängningen omvandlas till terrorstöd. Att kontrollera dessa kapitalflöden med bibehållen respekt för personlig integritet och grundläggande rättsstatsprinciper är nödvändigt. I grunden handlar det om kapital som förs mellan olika länder och som därför kan kontrolleras enbart med hjälp av gemensamma internationella åtgärder. Mot den bakgrunden har EU-samarbetet en viktig roll att spela, en roll som ytterligare måste stärkas om terrorfinansieringen effektivt ska kunna bekämpas.

För att undvika ”safe havens” för terrorister bör EU:s medlemsstater i högre grad harmonisera sina terrorlagstiftningar. Kristdemokraterna ser också ett behov av kraftfullare åtgärder för att underlätta informationsutbyte mellan medlemsstaternas polis och domstolsväsenden vid misstänkta terrorbrott, liksom mellan medlemsstaterna och centrala EU-aktörer såsom Europol och Eurojust. Kontrollen av Schengenområdets yttre gränser måste förstärkas liksom bekämpandet av extremisters ideologiska narrativ.

Flera antiterroråtgärder har förhalats genom åren och kunnat drivas igenom först efter terrordådet i Paris hösten 2015. En av de mest effektiva EU-gemensamma åtgärderna är den lagstiftning som reglerar informationsutbyte vad gäller flygbolagens passagerarlistor (PNR - passenger name record). Trots att Europas polismyndigheter uttryckligen bad om lagstiftningen förhalades tyvärr processen i årtal innan PNR-förslaget slutligen blev verklig.

Kristdemokraterna vill:

- Att så långt som möjligt sträva efter EU-gemensamma lösningar på migrationsfrågan, där vårt gemensamma ansvar för att stå upp för människor på flykt är vägledande.
- Att EU:s yttre gränser ska ses som gemensam angelägenhet för hela unionen.
- Att Europol och Eurojust får ett starkare samordningsmandat och det mellanstatliga utbytet av databaser och brottsregister fördjupas.
- Att EU:s anti-traffickingdirektiv utvärderas och att större vikt sätts vid dess implementering.
- Att det EU-gemensamma arbetet mot övergreppsbilder på nätet intensifieras.
- Att gemensamma åtgärderna mot terrorismen får fortsatt prioritet med fokus på att strypa terrorismens finansieringskällor.

5. Ett hållbart Europa

5.1 Agenda 2030

Ett hållbart Europa förutsätter ett tredimensionellt ansvar. Det är ett ansvar för människor, naturen och ekonomin. EU:s hållbarhetsarbete ska ge effekt för nuvarande och kommande generationer. FN:s Agenda 2030 sätter ramarna och ambitionsnivån för vårt bidrag till en rättvis och hållbar global utveckling. EU ska som stark global aktör och i samarbete med externa parter främja hållbar utveckling i hela världen.

5.2 Klimatfrågan

Klimatfrågan och utsläppen av växthusgaser är en helt avgörande fråga för mänsklighetens framtid. Utsläppen och den globala uppvärmningen känner inga gränser och måste lösas i internationellt samförstånd.

I Sverige råder en blocköverskridande enighet kring detta. Efter klimatmötet i Paris i slutet av 2016 har världens länder enats om att försöka hejda den globala uppvärmningen till max två grader, helst max 1,5 grader. Det kräver på många sätt ett radikalt systemskifte, där fossilbaserad energi fasas ut och ersätts med ny teknik. Forskare talar om en lucka på tio till tjugo år där en omfattande och bred omställning av våra samhällen behöver göras för att nå parisöverenskommelsens ambitionsnivåer.

EU-länderna utgör gemensamt världens största ekonomi och har i kraft av detta ett särskilt ansvar för klimatfrågan. EU har satt målsättningen att minska utsläppen av växthusgaser med 40 procent till 2030, jämfört med 1990 års nivåer. Från svensk sida har vi i blocköverskridande samsyn valt att gå längre med målsättningen att Sverige ska ha noll nettoutsläpp av växthusgaser senast 2045. Det illustrerar också tydligt att EU:s målsättningar måste ses som minimikrav, de länder som har möjlighet ska kunna gå längre.

Sverige står för en promille av världens klimatutsläpp och EU för nio procent. Vårt viktigaste bidrag till det globala arbetet i klimatfrågan är därför att påverka stora utsläppsländer som USA och Kina. Klimatpolitiken måste drivas av ambitionen att visa omvärlden att omställning är möjlig utan att skada konkurrenskraften eller välfärden. En dålig, ineffektiv och dyr klimatpolitik riskerar skada också i kraft av de signaler det sänder till omvärlden.

Investeringar i framtidens miljöteknik är särskilt betydelsefullt. Om vi menar allvar med klimatomställningen bör det finna sig naturligt att lägga stor vikt vid klimatfrågan i den EU-gemensamma forskningspolitiken. Omställning av basindustrin likväl som investeringsprojekt kring exempelvis omställning av alla transportslag bör prioriteras.

För att uppnå de gemensamma europeiska målsättningarna om minskade utsläpp har EU ett antal delmål och klimatpolitiska verktyg.

Det viktigaste verktyget är det som kallas EU ETS (EU Emission Trading Scheme). Det är EU:s system för utsläppshandel, vilket omfattar ungefär halva ekonomin. Lite förenklat kan sägas att de företag som omfattas av systemet måste köpa utsläppsrätter för att få släppa ut koldioxid. På så sätt skapas incitament för företag att släppa ut mindre samtidigt som grön omställning

stimuleras. För att skynda på omställningen minskas också antalet tillgängliga utsläppsrätter stegvis. EU ETS var världens första storskaliga system för handel med utsläppsrätter och är fortfarande det mest ambitiösa.

Kristdemokraterna stödjer ETS men för att öka ambitionen i klimatarbetet behöver systemet med utsläppsrätter dels skärpas för att få en starkare styreffekt och dels omfatta fler sektorer. Likaså behöver Sverige prioritera arbetet med att få fler länder, utanför EU, att ansluta sig till EU ETS. Särskilt angeläget är detta vad gäller flyget.

EU:s så kallade bördefördelning utgörs av landspecifika bindande utsläppsmål rörande de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln. Idag fungerar tyvärr inte uppdelningen mellan länderna på ett bra sätt. Bördefördelningen för Sverige är inte orimlig i sig själv, men den är orimlig i relation till andra länder. Att ett land som Bulgarien inte möts av några som helst krav rimmar illa med de övergripande målsättningarna för unionen som helhet. Kristdemokraterna, och alliansen som helhet, motsatte sig därför EU-kommissionens förslag till bördefördelning för perioden 2021 till 2030. Klimatfrågan måste lösas av EU tillsammans, inte bara genom att Nordeuropa går före och därigenom kompenserar för bristande vilja i Syd- och Östeuropa.

Insatser för att få ned utsläppen från transportsektorn är en tredje mycket viktig del i det EU-gemensamma arbetet i klimatfrågan. EU har enats om att nytillverkade personbilar och lätta nyttofordon ska minska sina utsläpp med 40 procent till 2030. Även om det var högre än de mål andra ekonomier satt för utsläpp var det inte tillräckligt ambitiöst. Arbetet med liknande mål vad gäller lastbilar och tyngre fordon pågår och det är viktigt att dessa blir så ambitiösa som möjligt. Sverige har inom ramen för miljömålsberedningen valt att gå längre, vilket Kristdemokraterna stödjer.

Regler, lagstiftning och målsättningar vad gäller utsläppen från bilar och lastbilar behöver vara ambitiösa, men också utformade på ett sätt som medför rimliga konsekvenser i människors vardag och europeisk konkurrenskraft. Krav på nyförsälda fordon är här en nyckel.

5.3 Rent hav och säkrad vattenförsörjning

Nedskräpade hav och vattendrag är ett stort problem som till sin natur också är gränsöverskridande. Det är angeläget att insatser på området görs i samförstånd mellan så många länder som möjligt. EU spelar här en viktig roll, både i kraft av Europas egen nedskräpning men lika mycket för att inspirera och utöva tryck på omvärlden. Asiens och Afrikas avfallshantering gör inte att Europa behöver göra mindre, tvärt om, men ur ett globalt perspektiv är det samtidigt uppenbart att de stora insatserna behöver göras utanför Europa. Mycket behöver också göras nationellt. I riksdagen driver Kristdemokraterna på för aktiva insatser för att få ned bruket av mikroplaster.

Fyra femtedelar av allt marint skräp är plast vilket har gjort att EU-kommissionen lanserat olika förslag riktat mot engångsprodukter i plast. Kristdemokraterna har en välkomnande inställning till den typen av åtaganden, men pekar också på att plastfrågan inte bara handlar om användning av plast – utan också hantering av plast.

Kristdemokraterna förordar därför ett EU-gemensamt system för pantning av PET-flaskor för

att skapa större incitament för återvinning.

I Nordeuropa har vi ett särskilt ansvar för Östersjön. För att motverka fortsatt förstörelse av Östersjöns känsliga ekobalans kommer ett fortsatt aktivt arbete krävas, både på EU-nivå och nationellt. Men framförallt måste de redan ingångna överenskommelserna efterlevas fullt ut. Kristdemokraterna kommer att inom östersjönätverken fortsätta att verka för att inte minst de stora jordbruks- och industriländerna runt Östersjön tar ett ökat ansvar för tillståndet i vårt gemensamma innanhav.

Tillgång till rent vatten borde vara en självklarhet för varje EU-medborgare. Trots detta råder det med jämna mellanrum akut vattenbrist i flera sydeuropeiska länder. Kristdemokraterna stödjer de pågående initiativen från EU-kommissionen om att höja den europeiska standarden vad gäller dricksvatten. Effektiv uppföljning av de minimikrav på vattenåteranvändningseffektiviteten och vattenkvaliteten som ställs på medlemsstaterna i det nya dricksvattendirektivet är centralt.

5.4 Djur och natur

Djurskyddsfrågor relaterat till EU har i svensk debatt framförallt uppträtt i två skepnader. Dels inom jordbruket med larmrapporter om hur EU-lagstiftning avseende exempelvis djurtransporter inte efterlevs (läs mer under punkt 3.3), dels avseende den infekterade frågan om svensk vargjakt.

Bakgrunden är att skydds jakt på varg juridiskt stäms av mot EU:s art- och habitatdirektiv, som ålägger medlemsländerna bevarandearbete rörande vissa bestämda arter. Direktivet är välment och finns för att skydda sällsynta, hotade eller endemiska djur- och växtarter. Sammantaget är över tusen djur- och växtarter samt tvåhundra livsmiljötyper skyddade på olika sätt.

Europa har ett gemensamt ansvar för att skydda vårt djur- och naturliv. Kristdemokraterna menar dock att direktivet är utformat på ett alldeles för stelbent sätt. En lista från 1992 kan inte styra vilka arter som ska och inte ska få skydd. Vissa arter som behöver skydd får inget, och en del arter som får skydd behöver det inte längre.

Även om Sverige fått en klart bättre och decentraliserad vargförvaltning på senare år behöver direktivet förändras för att få en vargförvaltning inklusive jakt som säkrar gynnsam bevarandestatus för vargen, men som också har lokal legitimitet. Även frågan om skarven, som har ställt till stora problem i Sverige, är kopplad till en i grunden felkonstruerad EU-lagstiftning. EU:s fågeldirektiv är även det uppbyggt på en statisk lista i behov av uppdatering.

Vissa grundkrav för naturskydd och biologisk mångfald är rimliga att EU enas om. Från svensk sida är vi lycklig lottade med ett omfattande skogslandskap.

Hälften av EU:s skog finns i Sverige och Finland. Inom EU har många länder avverkat skog utan att återplantera. Detta har tyvärr föranlett många europeiska politiker att bära på den felaktiga uppfattningen att skogsbruket som sådant är miljöskadligt. Att Sverige för närvarande har mer skog än någonsin tidigare, trots ett mycket aktivt skogsbruk, är ett bevis på motsatsen.

Kristdemokraterna vill försvara svenskt skogsbruk från missriktad EU-lagstiftning. Vi motsätter oss gemensamma europeiska kriterier för hållbart skogsbruk eftersom förutsättningarna för skogsbruket skiljer sig så pass mycket mellan olika delar av Europa.

5.5 Skadliga substanser och livsmedelssäkerhet

Idag finns skadliga kemikalier i stor utsträckning i vardagliga produkter som kläder, elektronik och kosmetika. Det behövs ansträngningar för att ersätta dessa med bättre alternativ. När det gäller bisfenoler vill Kristdemokraterna att dessa fasas ut i EU som helhet.

Mycket har redan gjorts. EU har världens mest framgångsrika kemikalielagstiftning, som har haft väldigt stor betydelse inte minst vad gäller miljöinsatser i de nyare medlemsländerna. Sverige har varit pådrivande för att stegvis införa ambitiösare regler vilket vi har skäl att vara stolta över. Kemikalielagstiftningen, som nästan i sin helhet regleras på EU-nivå, ska vägledas av vetenskapliga utlåtanden. Tilltro till EU:s expertmyndigheter är här central.

Livsmedelssäkerhet är en annan viktig fråga som i bärande delar styrs av EU-lagstiftning. Vi har som konsumenter rätt att veta vad vi stoppar i oss och att inte bli utsatta för vilseledande marknadsföring. Konsumenters önskans att känna till var maten kommer ifrån är legitim, och har lett till vissa gemensamma regler om ursprungsmärkning, som Kristdemokraterna i grunden stödjer.

Genmodifierade grödor (GMO) har öppnat för stora möjligheter, inte minst vad gäller fattigdomsbekämpning, men kan också innebära risker vad gäller biologisk mångfald. Kristdemokraterna anser att försiktighetsprincipen bör tillämpas.

5.6 Europas energiförsörjning

En viktig ekonomisk, miljöpolitisk och geopolitisk målsättning för EU är att hitta gemensamma europeiska lösningar för reglering och effektivisering av energimarknaderna. Detta projekt kallas energiunionen. Det är ekonomiskt betydelsefullt för att det ger enorma konkurrens- och effektivitetsfördelar. Det är miljömässigt betydelsefullt av utsläppsskäl. Och det är geopolitiskt betydelsefullt eftersom det minskar beroende av Ryssland.

Inom ramen för energiunionen har EU enats om mål för förnybar energi och mål för energieffektivisering. I detta arbete har Kristdemokraterna drivit på för fortsatt bruk och utveckling av bioenergi vilket har ifrågasatts på många håll ute i Europa. Skogsbrukets roll i framtidens energiförsörjning är central. Biobränsle, baserat på bland annat råvaror från skogen, är ett viktigt bidrag i arbetet med att fasa ut fossila bränslen. Ett flygplan som flyger med biodrivmedel släpper exempelvis ut åttio procent mindre än ett flygplan som använder konventionellt bränsle. Utvecklingen går tyvärr alltför långsamt. Det gäller i synnerhet flyget där det skulle finnas stora vinster med att kraftigt öka användningen av biodrivmedel för att minska utsläppen, men där användningen av biodrivmedel är extremt liten på grund av bristande styrmedel och bristande engagemang från branschen, men också en svag tillgång till drivmedel.

Krav på energieffektivisering är en viktig del i att möta klimatutmaningen. Precis som utsläppsfrågan i stort krävs en balansgång mellan ambitiösa målsättningar,

kostnadseffektivitet och ansvar för europeisk konkurrenskraft. EU ska fortsatt visa omvärlden att omställningen är möjlig samtidigt som vi tar ansvar för jobb och välfärd.

Ett stort problem med Europas energiförbrukning är det fortsatta beroendet av kolkraft. Att kärnkraftverk avvecklas samtidigt som kolkraften står kvar är mycket skadligt. Det skadar också betänkligt de klimatmässiga målsättningarna med energiunionen.

Kristdemokraterna vill:

- Intensifiera arbetet med att nå EU:s mål om att minska utsläppen av växthusgaser med 40 procent till 2030, jämfört med 1990 års nivåer. Samtidigt som Sverige går före genom att fullfölja miljömålsberedningens ambitioner.
- Att EU aktivt arbetar för att utöka systemet med utsläppsrätter till att omfatta fler sektorer och fler länder.
- Att EU:s art-, habitats- och fågeldirektiv moderniseras. Sverige måste självständigt kunna hantera frågor relaterade till exempelvis varg och skarv.
- Att EU:s kemikalie- och livsmedelspolitik bedrivs på vetenskaplig grund och med målsättningen att ersätta farliga substanser i takt med att alternativ finns tillgängliga.
- Att fortsätta verka för gemensamma europeiska lösningar för reglering och effektivisering av energimarknaderna.

6. EU och omvärlden

6.1 Utrikes- och säkerhetspolitikens mål och principer

Ett av EU:s viktigaste verktyg för att påverka omvärlden har varit EU-samarbetet i sig självt – ett föredöme för samarbete och fredlig samverkan. Genom att respektera mänskliga rättigheter och hävda demokratins principer har EU statuerat exempel att det går att kombinera samarbete, ekonomiskt välstånd och respekt för bestående värden. Medlemsländerna är genom fördrag bundna att verka för EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. EU:s utrikespolitik, undantaget handelspolitiken, är av mellanstatlig karaktär. Kristdemokraterna understryker vikten av en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik. Ett EU som talar med gemensam röst mot omvärlden har mycket större möjligheter att påverka än enskilda länder.

Syftet med EU:s gemensamma utrikespolitik bör vara att främja och försvara grundläggande värden samt medlemsstaternas intressen i EU:s närområde och där bortom. På så vis skapas en fredligare, säkrare och mer välmående omvärld. Därmed även EU-medborgarna tryggare, säkrare och mer välmående. För utöver det mänskliga lidande som ett krig eller en konflikt i en annan världsdel åsamkar lokalbefolkningen kan det även underblåsa terrorism, tvinga stora grupper människor på flykt eller skära av handelsflöden - skeenden som får globala konsekvenser.

Kristdemokraterna ställer sig positiva till den gemensamma överenskommelse om civilskyddsmekanismer som idag finns inom ramen för ERCC och infattar gemensamma civila och militära insatser i händelse av krishantering och katastrofer. I Sverige syntes detta i form av bistånd under skogsbränderna sommaren 2018. Det är i grunden positivt att medlemsländer gemensamt kan bistå med resurser ifall av kriser i ett annat medlemsland. Emellertid här det viktigt att medlemsländerna inte förlitar sig på andras bistånd. Därför är det av vikt att detta fortsatt hålls mellanstatligt och att EU fokuserar på en koordinering av dessa insatser snarare än att inrätta en egen civilskyddsreserv

För att hantera globala utmaningar – såsom fattigdom, demografiska utmaningar klimatförändringarna och terrorism – krävs en proaktiv, samstämmig och slagkraftig europeisk utrikespolitik. I varje given situation måste en sådan politik stå rustad att skyndsamt kunna bruka och klokt välja mellan tillgängliga medel, likt diplomati, handel och bistånd – men även sanktioner och militära ingripanden. Den gemensamma utrikestjänsten som inrättades 2009 behöver fortsatt effektiviseras (så att dubbelarbete av utrikestjänsten och medlemsländernas utlandsmyndigheter undviks).

Utrikespolitiken bör ha ett särskilt fokus på efterlevnaden av mänskliga fri- och rättigheter. Från Kristdemokraternas sida understryker vi här särskilt vikten av tro- och religionsfriheten. Att motverka förföljelsen av utsatta minoriteter – inte minst kristna och konvertiter - likväl som kampen mot antisemitismen, måste bli en EU-gemensam prioritering i relationen med tredje land.

En viktig fråga för Europa är att värna den historiskt starka transatlantiska länken. Detta på såväl handels-, utvecklings- som på säkerhetspolitikens områden. Det ställer stora krav på EU när USA utmanar relationen på genom att exempelvis lämna gemensamt ingångna avtal och genom att hota med handelskrig gentemot EU. Samtidigt bör EU sträva efter att vara en

trovärdig motvikt mot ett aggressivt Ryssland och ett expansivt Kina, samt möta Kinas och Gulf-staternas ökande inflytande i framförallt Afrika.

Under mandatperioden 2014 - 2018 nedprioriterades EU som forum för utrikespolitik av regeringen som istället valde att lägga stort fokus på ett många gånger handlingsförlamat FN-säkerhetsråd. Genom att betona en svensk "oberoende utrikespolitik" i säkerhetsrådskampanjen och erkänna Palestina som självständig stat splittrade man EU:s linje och konkurrerade ut andra EU-länder i sin delvis biståndsfinansierade kampanj.

EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik ska verka kompletterande till utrikespolitiken och dess målsättningar. Förslag om gemensam EU-armé eller att EU ska bygga upp parallella strukturer till Nato, måste fortsatt avvisas. EU bör däremot tjäna som komplement till Nato i de områden där det finns ett tydligt mervärde. Detta gäller exempelvis försvarsmateriella frågor, där EU också bör skärpa sitt regelverk för att hindra vapenexport till icke-demokratier och länder som allvarligt kränker mänskliga rättigheter.

EU har tagit viktiga steg mot en mer sammanhållen och ändamålsenlig säkerhets- och försvarspolitik, som bygger starka förmågor istället för att duplicera svagare sådana. Genom det fördjupade samarbetet med Nato har unionen tydligt signalerat det ekonomiska och säkerhetspolitiska värdet av att bygga säkerhet tillsammans med andra, för att kunna möta en alltmer komplex uppsättning utmaningar i en snabbt föränderlig omvärld.

EU:s solidaritetsklausul understryker medlemsländernas ömsesidiga förbindelser till varandra och bör värnas. Samtidigt kommer EU under den tid vi kan överblicka att spela den roll som Nato gör i detta avseende, en slutsats som gjort att Krisdemokraterna också förordar ett svenskt Nato-medlemskap.

6.2 Grannskapspolitik och utvidgning

Brexit, en tilltagande EU-skepsis i framför allt vissa östliga medlemsstater och en självrannsakan kring tidigare utvidgningsfaser skapat en ökad försiktighet avseende ett utvidgat EU.

Detta samtidigt som externa aktörer stadigt utökat sina maktdomäner både inom nuvarande och aspirerande medlemsstater, med ett mindre och svagare EU som målbild. Som annekteringen av Krim och invasionskriget i östra Ukraina med all tydlighet har visat skyr Kreml inga som helst medel för att undergräva EU: s fortsatta utvidgning. Om detta vittnar också Rysslands direkta närvaro och påverkansoperationer i kandidatländer såsom Serbien och grannländer såsom Moldavien.

För oss kristdemokrater är EU:s utvidgning en av unionens viktigaste utrikespolitiska verktyg. Kandidatländernas ambition om EU-medlemskap är i grunden något positivt. Delvis för att en utökad medlemskrets förbättrar möjligheterna att hantera gemensamma, europeiska utmaningar såsom organiserad brottslighet och klimatförändringarna. Men framförallt för att själva vägen mot medlemskapet kantas av kravställningar som utgör en garant för demokratisering, modernisering, rättssäkerhet, stabilitet och ökad tillväxt i varje enskilt, aspirerande medlemsland.

En aspirerande medlem som inte uppfyller anslutningskriterierna och utvecklas i denna riktning kan nämligen inte bli medlem. Vi kristdemokrater är därför realistiska inför det faktum att en fortsatt utvidgning av unionen alltid måste ske så att bara länder som lever upp till EU:s värdegrund om demokrati och mänskliga fri- och rättigheter blir medlemmar. Hastas nya medlemmar in utan att tillfullo leva upp EU:s grundvärderingar – såsom Bulgarien och Rumänien upptogs år 2007 – riskerar det att undergräva trovärdigheten för EU-projektet i stort, såväl inom som utom unionen.

Länderna på västra Balkan ska få det stöd som de behöver för att bli EU-medlemmar. Även om det finns många politiska och ekonomiska hinder på vägen har dessa länder med EU:s hjälp tagit stora steg i rätt riktning. Etniska, historiska och religiösa skiljelinjer samt upplevda oförrätter hotar alltjämt tryggheten, säkerheten och freden i regionen, inte minst i Bosnien och Hercegovina. Genom fortsatt stöd kan EU bidra till att skapa frihet, säkerhet och välstånd i denna krigshärjade region.

Huruvida Turkiet verkligen menar allvar med sin nu väldigt utdragna anslutningsprocess kan bara Turkiet svara på. Vissa framsteg har gjorts sedan medlemsförhandlingarna inleddes 2005. Bakslagen har samtidigt varit fler med en vikande turkisk reformvilja, inte minst avseende de mänskliga fri- och rättigheterna. EU behöver ett demokratiskt, framåtblickande och rättssäkert Turkiet – en realitet-som innebär att medlemskapsförhandlingarna bör frysas.

6. 3 Ett långsiktigt utvecklingssamarbete

EU:s utvecklingspolitik styrs av grundprinciperna från FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling, som till 2030 ska bidra till en ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbar utveckling världen över. Jämte fredsfrämjande samt säkerhets- och rättstatsstärkande åtgärder, liksom åtgärder avsedda att motverka brottslighet, korruption och terrorism, utgör dessa mål nyckelverktyg för en mer hållbar värld.

EU-länderna har hittills misslyckats med att höja biståndsnivån till det tidigare målet om 0,7 procent av BNI. Tillsammans med ett fåtal andra EU-länder är Sverige ensamt om att uppnå denna målsättning. Sverige bör i sin bistånds- och EU-politik se det som en viktig målsättning att verka för att fler EU-länder höjer sina biståndsnivåer.

EU:s utvecklingsbistånd är ur effektivitetssynpunkt någonting att vara stolt över, då EU i undersökning efter undersökning placeras som världsledande. Genom att kravställa biståndsmedel kan den illegala kapitalflykt som drabbar framför allt afrikanska länder begränsas, och biståndets verkan därmed effektiviseras.

EU:s utvecklingspolitik måste i högre grad bli en del av en helhet, där Europa strävar efter att alla politikområden tillsammans skapar positiva synergieffekter för utvecklingen i världen. Genom den numera fördragsstadgade samstämmighetspolitiken (Policy Coherence for Development, PCD) har EU-länderna förbundit sig till detta mål.

Demokrati och mänskliga fri- och rättigheter utgör grunden för all samhälllig och långsiktigt hållbar utveckling. Demokratistöd måste utgöra en röd tråd i utvecklingssamarbetet och omfatta såväl god och transparent samhällsstyrning som stöd till flerpartisystem, en fungerande parlamentarism samt till ett handlingskraftigt civilsamhälle.

Samarbetsländerna måste tillerkännas ägarskapet över sin egen utveckling. Budgetstöd bör dock bara ges till länder som kan uppvisa en öppen redovisning av hur såväl biståndsmedel som nationella budgetmedel används, och bara så länge positiva resultat i form av demokratiutveckling, respekten för de mänskliga fri- och rättigheterna, fattigdomsbekämpning och en starkare ekonomi kan uppvisas. EU måste med tydlig skärpa markera, också med indragna biståndsmedel, om länder inskränker mänskliga rättigheter eller devalverar demokratiska värden.

Jämlika livschanser, tillgång till utbildning och trygga levnadsvillkor för barn och unga skapar inte bara förutsättningar för framgångsrik fattigdomsbekämpning. Det är också en förutsättning för att bygga fred och värna den demokratiska utveckling globalt. Barns rättigheter måste därför alltid vara en prioritet

Ett långvarigt bistånd kan skapa ett beroende som riskerar att punktera entreprenörskapsanda och framtidstro liksom hålla potentiella investerare borta från utvecklingsländerna. EU:s utvecklingssamarbete bör därför även inriktas på att främja entreprenörskap och småföretagande samt skapa stabila institutioner och ekonomiska marknadsregler som attraherar utländska direktinvesteringar och stimulerar kompetensöverföring.

EU ska fortsatt vara en samordnad humanitär aktör som agerar samfällt med respekt för de humanitära principerna. I tider av globala kriser, krig och naturkatastrofer måste EU snabbt mobilisera ekonomiska medel för att rädda liv.

En ny gemensam kraftansamling för att skapa nytt hopp bland Afrikas unga där ekonomiskt bistånd och näringslivsinvesteringar kombineras skulle bidra till en mer säker och långsiktigt hållbar utveckling på kontinenten. En kontinent med enorma tillgångar men ännu stora hinder för utveckling.

Religions- och trosfrihet är en mänsklig rättighet som vi har ansvar att verka för i alla internationella relationer. Alla EU-avtal med länder som får del av EU:s bistånd ska därför innehålla en tydlig klausul om de mänskliga fri- och rättigheternas efterlevande, inklusive religions- och trosfrihetens.

6.3 Handel

Handel är ett av fundamenten för en fortsatt, global välfärdsutveckling. Handel skapar förutsättningar för tillväxt och utveckling. Handel är också EU:s främsta verktyg för att ställa krav på miljöåtgärder och efterlevandet av mänskliga rättigheter runtom i världen.

För ett litet exportberoende land som Sverige spelar handeln med omvärlden en särskilt stor roll. Kristdemokraterna välkomnar därför att EU har nått avtal eller kommit långt i förhandlingarna med Kanada och de snabbt växande ekonomierna i Sydostasien, liksom med Australien, Japan och Nya Zeeland. Vi ser även stor potential i den nystartade alliansen mellan Afrika och EU med målsättningen att uppmuntra investeringar i Afrika och stärka handeln mellan de båda kontinenterna.

I den allt hårdare konkurrensen med växande ekonomier i andra delar av världen, och med tidigare maktbalanser som är i gungning är det viktigt att västvärlden håller ihop. Vi beklagar

därför USA:s inslagna väg med fler tullar och mindre frihandel, som utöver de negativa ekonomiska implikationerna även undergräver nuvarande, internationella regelverk.

Internationell handel är en förutsättning för ekonomisk utveckling i fattiga länder. Därför måste handels- och biståndspolitiken gå hand i hand. Handelsrelationer med utvecklingsländer kräver ett annat förhållningssätt av oss i EU än vid handel med ekonomiskt jämlika partners. EU bör fortsätta med slopade exporttullar för de minst utvecklade länderna och verka för att fattiga länder kommer längre fram i handelskedjan så att de inte fastnar i rollen som råvaruproducenter. Här finns inget utrymme för protektionism från EU:s sida. EU bör även lägga mer kraft på att verka för minskade handelshinder utvecklingsländer emellan – hinder som ofta kan vara högre än mellan dessa länder och EU.

I ett försök att undergräva frihandeln ifrågasätter nu allt fler politiker EU:s exklusiva handelskompetens. Vi såg under förhandlingarna om ett handelsavtal med Kanada hur ett regionparlament i praktiken kunde kidnappa en hel avtalsprocess. Kristdemokraterna vill värna och förtydliga EU:s kompetens på handelsområdet.

Kristdemokraterna vill:

- Att mänskliga- fri och rättigheter står i centrum för EU:s gemensamma utrikespolitik. Särskilt fokus ska ägnas åt religions- och trosfriheten.
- Att Sverige i högre grad prioriterar EU-samarbetet som utrikespolitisk plattform.
- Att utvidgningsinstrumentet används för att främja och försvara mänskliga rättigheter och rättsstatsutveckling i vårt närområde.
- Att EU tjänar som ett kompletterande verktyg för mellanstatligt försvarssamarbete, i synnerhet på det försvarsindustriella området.
- Att Sverige i sin bistånds- och EU-politik verka för att fler EU-länder höjer sina biståndsnivåer.
- Att Sverige spelar en konstruktiv roll i arbetet med att sluta handelsavtal mellan EU och omvärlden.
- Att EU:s exklusiva kompetens på handelsområdet ska försvaras.